

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Kera Oy -nimisestä
osakeyhtiöstä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan Kera Oy:stä annetun lain muuttamista siten, että Kera Oy voisi myöntää takauksia myös palveluja tuottaville yrityksille.

Tarkoituksena on, että Kera Oy alkaa myöntää takauksia nykyisten toimialojen ohella palveluja tuottaville yrityksille niiden investointeihin ja kehittämishankkeisiin, joihin Kera Oy ei voimassa olevan lain mu-

kaan voi myöntää lainoja eikä takauksia. Esityksen mukaan Kera Oy:n lainojen kohteena olevia toimialoja ei laajennettaisi tässä vaiheessa.

Esitys on osa julkisen rahoitustoiminnan kehittämistyötä, jota on valmisteltu kauppa- ja teollisuusministeriössä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kera Oy:n keskeisenä tehtävänä on täydentää markkinaehtoista rahoitusjärjestelmää ottamalla toiminnassaan muista rahoittajista poikkeavia riskejä. Käytännössä yhtiön toiminta on keskittynyt pääosin investointi- ja käyttöpääomalainojen myöntämiseen. Nykyinen Kera Oy:stä annettu laki rajaa yhtiön toiminta-alueen ulkopuolelle mm. maatilatalouden, rakennustoiminnan, pääosan palveluyrityksistä sekä liikenteen ja vähittäiskaupan yrityksiä. Toimiala on määritelty siten, että samat toimialasäännökset koskevat niin laina- kuin takaustoimintaakin. Vuoden 1995 lopussa Kera Oy:n luottokanta on ollut noin 5,6 mrd. mk ja takauskanta 97 milj. mk.

Kera Oy ei nykyisen lain puitteissa ole voinut myöntää takauksia varsinaiseen maatilatalouteen eikä rakennusliiketoimintaan. Vähittäiskauppa ja liikenne ovat olleet toiminnan kohteena vain matkailuhankkeen yhteydessä. Paikallisista palveluyrityksistä ainoastaan yrityspalveluyritykset ovat olleet Keran toiminnan piirissä.

Useimmissa keskieuropalaisissa yritysten kehittämis- ja tukijärjestelmissä ei ole toimialoihin perustuvia rajoituksia. Myös

Suomessa on merkittävää tarvetta takaustoiminnan ulottamiseksi palvelualoille, liikenteeseen ja rakennustoimintaan. Tavoitteena on laajentaa ja monipuolistaa elinkeinokennettä sekä käytännössä edistää myös muiden kuin teollisten pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) kasvua ja kehitystä. Palveluyritysten rahoituksen erityisongelmana on, että käyttöomaisuuden määrä on vähäinen ja sen vakuusarvo on huono. Tämä on johtanut palvelualojen pk-yritysten vakuusongelmiin, jotka ovat rajoittaneet yritysten kasvu- ja kehittämismahdollisuuksia.

Työllisyyden parantamisessa on keskeistä luoda uusia pysyviä työpaikkoja, joita nykyään syntyy eniten pieniin ja keskisiin yrityksiin. Näistä valtaosa on palvelualojen yrityksiä, jotka nykyisen lainsäädännön mukaan ovat olleet täysin julkisen yritysrahoitusjärjestelmän ulkopuolella.

Valtion takaustoimintaa osana julkista yritysrahoitusta on selvitetty kauppa- ja teollisuusministeriössä. Tässä selvitystyössä on tarkasteltu sekä Valtiontakuukeskuksen että Kera Oy:n takaustoimintaa. Selvitystyön tuloksena esitetään, että valtion takaustoimintaa laajennetaan palvelualoille. Esityksen

mukaan Kera Oy:n takaustoiminnan rajoitukset poistettaisiin muilta osin paitsi varsinaisen maatilatalouden osalta, joka jatkossakin tulee jäämään Kera Oy:n toimialan ulkopuolelle.

Kera Oy alkaisi myöntää takauksia etenkin palvelualojen, mutta myös liikenteen ja rakennusalan yrityksille. Varsinainen maatilatalous rajattaisiin takaustoiminnan ulkopuolelle. Takauksia ei myönnettäisi varsinaiseen rakennusurakointiin vaan rakennusalan yrityksistä ainoastaan asennuksia ja vastaavia työsuorituksia tarjoaville yrityksille.

Tarkoituksena on myöntää takauksia pk-yrityksille ensisijassa investointeihin ja ai-neettomiin kehittämishankkeisiin, joilla on työllistäviä vaikutuksia ja jotka eivät vääristä kilpailua. Takauksiin liittyen Kera Oy:n on tarpeen suunnata toiminnan piiriin tuleville toimialoille myös muita kuin rahoitustoimenpiteitä eli lähinnä kehittämis-, neuvontaja tutkimustoimintaa. Takausten suuntaamisesta ja valtion rahoitusosuudesta määrätään tarkemmin erikseen annettavalla valtioneuvoston päätöksellä takaustappioiden korvaamisesta. Esitetyillä muutoksilla ei ole välitöntä vaikutusta Valtiontakuukeskuksen nykyiseen takaus- ja takuutoimintaan.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksestä ei aiheudu välittömiä kustannusvaikutuksia valtiolle eikä Kera Oy:lle. Seuraavina vuosina aiheuttavat aiemmin myönnetyt takaukset jossain määrin luottotappioita Kera Oy:lle. Takaustoiminnan tavoitteeksi tulee kuitenkin asettaa toiminnan itsekannattavuus. Riskitakausten tappiotason voidaan olettaa vastaavan riskilainojen tappiotasoa, jonka Kera Oy pyrkii pitkällä aikavälillä saamaan enintään 4 %:n tasolle. Takaustappioiden korvaaminen mahdollisesti osittain valtion varoista aiheuttaa kustannuksia valtiolle. Valtion osallistumisella takaustappioiden korvaamiseen tehdään riskitakauksien myöntäminen taloudellisesti

mahdolliseksi. Takaustappioiden kehitys riippuu sekä yleisestä taloudellisesta kehityksestä että takausten saajina olevien yritysten talouden kehittymisestä.

Takaustoiminnan kustannukset riippuvat ennen kaikkea siitä, paljonko Kera Oy saa myöntää takauksia. Olennaista on myös, millä tavoin Kera Oy:n takaustoiminnan tappiot rahoitettaisiin. Tarkoituksena ei ole lisätä valtion Kera Oy:n kautta pk-yrityksille kanavoimaa tukea. Valtiontalouden kannalta esityksellä on positiivisia vaikutuksia, koska takausten kohteena olevissa yrityksissä syntyy uusia työpaikkoja, mikä vähentää valtiolle työttömyydestä aiheutuvia menoja.

Pienten ja keski suurten yritysten kannalta ehdotetulla uudistuksella on huomattava merkitys niille palvelualojen, liikenteen ja rakennusalan yrityksille, jotka tulevat esitetyn uudistuksen myötä valtion yritystukijärjestelmien piiriin. Rahoitusmahdollisuuksien paraneminen parantaa näiden pk-yritysten toimintaedellytyksiä.

3. Asian valmistelu

Lain käsittelyn yhteydessä tehdään tarvittaessa EU:n valtioneuvoston mukainen ilmoitus EU:n komissiolle, ellei ohjelmaa tulla soveltamaan de minimis-säännön puitteissa.

Esitys on valmisteltu kauppa- ja teollisuusministeriössä virkatyönä.

4. Voimaantulo

Lain ehdotetaan olevan voimassa koeluontoisesti vuoden 1998 loppuun, jotta saataisiin kokemuksia palvelualojen takausjärjestelmän toimivuudesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä 22 tammikuuta 1971 annetun lain (65/71) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1298/88) seuraavasti:

2 §

Yhtiö ei voi kohdistaa 1 momentissa tar-
 koitettuja toimenpiteitä varsinaiseen maatalouteen eikä rakennusliiketoimintaan. Vähittäiskauppa ja liikenne voivat olla yhtiön toiminnan kohteena vain siltä osin kuin kyseessä on matkailuhanke. Palveluyritys, jonka toiminta perustuu alueelliseen tai paikalliseen kysyntään, voi olla yhtiön toiminnan kohteena vain, jos yritys tuottaa yritys-toiminnalle tarpeellisia palveluja. Tämän momentin määräysten estämättä yhtiö voi kuitenkin kohdistaa jäljempänä 5 §:ssä tar-
 koitettuja takauksia sekä muita kuin rahoi-

tustoimenpiteitä muiden kuin varsinaista maataloutta harjoittavien yritysten investointeihin ja kehittämishankkeisiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 199 .

Tämä laki on voimassa 31 päivään joulukuuta 1998 ja sitä sovelletaan lain voimaantulon jälkeen vuosina 1996 - 1998 myönnettyihin takauksiin ja muihin kuin rahoitustoimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä toukokuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri Antti Kalliomäki

Laki

Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kera Oy -nimisestä osakeyhtiöstä 22 tammikuuta 1971 annetun lain (65/71) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1298/88) seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Yhtiö ei kuitenkaan voi kohdistaa 1 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varsinaiseen maatilatalouteen eikä rakennusliiketoimintaan. Vähittäiskauppa ja liikenne voivat olla yhtiön toiminnan kohteena vain siltä osin kuin kyseessä on matkailuhanke. Palveluyritys, jonka toiminta perustuu alueelliseen tai paikalliseen kysyntään, voi olla yhtiön toiminnan kohteena vain, jos yritys tuottaa yritystoiminnalle tarpeellisia palveluja.

Yhtiö ei voi kohdistaa 1 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varsinaiseen maatilatalouteen eikä rakennusliiketoimintaan. Vähittäiskauppa ja liikenne voivat olla yhtiön toiminnan kohteena vain siltä osin kuin kyseessä on matkailuhanke. Palveluyritys, jonka toiminta perustuu alueelliseen tai paikalliseen kysyntään, voi olla yhtiön toiminnan kohteena vain, jos yritys tuottaa yritystoiminnalle tarpeellisia palveluja. Tämän momentin määräysten estämättä yhtiö voi kuitenkin kohdistaa jäljempänä 5 §:ssä tarkoitettuja takauksia sekä muita kuin rahoitustoimenpiteitä muiden kuin varsinaista maatilataloutta harjoittavien yritysten investointeihin ja kehittämishankkeisiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämä laki on voimassa 31 päivään joulukuuta 1998 ja sitä sovelletaan lain voimaantulon jälkeen vuosina 1996 - 1998 myönnettäviin takauksiin ja muihin kuin rahoitustoimenpiteisiin.